

Nume:

Prenume:

Clasa:

Școala:.....

.....

EDITURA PARALELA 45

Colecția Foarte bine

Acest auxiliar didactic este aprobat pentru utilizarea în unitățile de învățământ preuniversitar prin O.M.E.N. nr. 3022/08.01.2018.
Prezenta lucrare este elaborată conform programei aprobate prin O.M.E.N. nr. 5003/02.12.2014.

Redactare: Daniel Mitran, Bianca Vișan
Machetare & tehnoredactare: Carmen Rădulescu
Ilustrații: arhiva editurii
Design copertă: Ionuț Broșțianu
Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Limba și literatura română : clasa a IV-a : caiet de lucru : semestrul I și semestrul II : modalități de lucru diferențiate, pregătire suplimentară prin planuri individualizate / Daniela Berechet, Jeana Tița, Florian Berechet, Lidia Costache. - Ed. a 4-a. - Pitești : Paralela 45, 2020
ISBN 978-973-47-3162-6

I. Berechet, Daniela
II. Tița, Jeana
III. Berechet, Florian
IV. Costache, Lidia

37

COMENZI – CARTEA PRIN POȘTĂ

EDITURA PARALELA 45
Bulevardul Republicii, Nr. 148, Clădirea C1, etaj 4, Pitești,
jud. Argeș, cod 110177
Tel.: 0248 633 130; 0753 040 444; 0721 247 918
Tel./fax: 0248 214 533; 0248 631 439; 0248 631 492
E-mail: comenzi@edituraparelela45.ro
sau accesați www.edituraparelela45.ro

Tiparul executat la tipografia *Editurii Paralela 45*
E-mail: tipografie@edituraparelela45.ro

Copyright © Editura Paralela 45, 2020

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate,
iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

DANIELA BERECHET
FLORIAN BERECHET

JEANA TIȚA
LIDIA COSTACHE

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

clasa a IV-a

caiet de lucru

semestrul I și semestrul II

- Modalități de lucru diferențiate
- Pregătire suplimentară prin planuri individualizate

Ediția a IV-a

ÎNVĂȚARE DE CONSOLIDARE
antrenament®

Teste inițiale

Testul 1

Citește cu atenție textul, apoi răspunde cerințelor.

„Și vulpea n-a avut nevoie să vorbească mai multe, căci puișorul cel neastâmpărat și prostuț o crezu pe cuvânt, ba chiar se înduioșă...

Vrei să știi ce-a mai fost? A fost prăpăd și jale. Puișorul a dus-o pe vulpe în bățatură, i-a arătat cum se deschide ușa, unde sunt rășuștele, găștele, găinușele și cocoșeii, iar vulpea, lacomă și fățarnică, a gătuțit toate făpturile din ogradă și pe urmă l-a mâncat și pe el.”

(Ion Pas, *Puișorul și vulpea*)

1. În text se pot număra:

a) trei alineate;	b) patru alineate;	c) două alineate;	d) niciunul.
-------------------	--------------------	-------------------	--------------
2. Textul conține:

a) trei enunțuri interogative și un enunț enunțiativ;
b) un enunț interogativ și trei enunțuri enunțiative;
c) două enunțuri interogative și două enunțuri enunțiative;
d) un enunț interogativ și două enunțuri exclamative.
3. Puișorul a dus-o pe vulpe în:

a) poiană;	b) cotet;	c) bățatură;	d) pădure.
------------	-----------	--------------	------------
4. În al treilea enunț există:

a) patru substantive;	b) trei substantive;	c) două substantive;	d) un substantiv.
-----------------------	----------------------	----------------------	-------------------
5. Perechea nepotrivită de cuvinte este:

a) fățarnicie – fățarnică;	b) lăcomie – lacomă;
c) prostie – prostuță;	d) mâncare – mănâncă.
6. Cuvântul care nu are înțeles asemănător pentru *lacomă* este:

a) mîncăcioasă;	b) sătulă;	c) pofticioasă;	d) avidă.
-----------------	------------	-----------------	-----------
7. Pronumele *el* din ultimul enunț ține locul substantivului:

a) cocoșul;	b) vulpea;	c) puișorul;	d) vulpoiul.
-------------	------------	--------------	--------------
8. În primul alineat sunt:

a) patru verbe;	b) cinci verbe;	c) șapte verbe;	d) opt verbe.
-----------------	-----------------	-----------------	---------------

9. Găsește seria în care cuvintele nu au același număr de silabe:
a) pușorul, înduioșă, bunătate, fățarnică; b) pușorul, făpturile, bunătate, rățuștele;
c) pușorul, făpturile, găștele, fățarnică; d) deschide, găștele, lacomă, ogradă.
10. Descoperă explicația nepotrivită pentru folosirea cratimei în ortograma *n-a*:
a) cratima unește într-o silabă două cuvinte diferite;
b) cratima ține locul vocalei *u*;
c) cratima ține locul vocalei *î*;
d) cratima unește două cuvinte diferite.

Testul 2

Citește cu atenție textul, apoi răspunde cerințelor.

„Copilașul a privit lung stolul și a început să plângă. Mama a venit în fugă, dar copilul nu putea vorbi de lacrimi. A întins mâna spre cer și a șoptit:

— Pușorii!

Mama l-a strâns în brațe și l-a sărutat cu drag:

— Nu plânge, dragul mamei, au să se întoarcă înapoi la primăvară.”

(Emil Gârleanu, *Pușorii*)

1. Dialogul din fragment se poartă între:
a) copil și pușori; b) pușori și mamă; c) copil și mamă; d) mamă și pușori.
2. La sfârșitul enunțului *Mama l-a strâns în brațe și l-a sărutat cu drag*: s-a folosit semnul „două puncte” pentru că:
a) urmează o enumerare; b) urmează cuvintele copilului;
c) urmează un îndemn; d) urmează cuvintele mamei.

3. În enunțul *A întins mâna spre cer și a șoptit*: sunt verbe la timpul .

4. Transformă verbele de mai jos în substantive:

a privi →

a începe →

a vorbi →

a plânge →

5. Scrie patru comunicări în care verbul *a întinde* să aibă înțelesuri diferite.

Utilizarea ortogramelor cu forme fixe:

mi-am, mi-ați, mi-ar; te-ar, te-au, te-am;
ți-ar, ți-au, ți-a; ne-ați, ne-au, ne-ar

Inițiere * Înțelegere

PE

1. Citește cu atenție!

- Mi-am adus acum aminte
Că mi-ați spus mai înainte,
Dacă mi-ar plăcea cumva
Să vină-acum primăvara.
- Frații tăi ți-au dat iubire,
Mama ți-ar da fericire,
Tata ți-a adus o floare,
Deci, ai lumea la picioare!
- Eu te-am felicitat
Când la concurs te-au premiat
Și colegii te-ar fi apreciat
De-ar fi aflat de rezultat.
- Ne-ar cere să fie armonie,
Ne-ați invita cu bucurie.
Ne-au adus o veste bună:
Totul merge acum strună.

2. Completează cu ortogramele din textele de mai sus:

mi <

te <

ți <

ne <

3. Aduăgă câte un exemplu celor date:

[mi-am amintit

[te-am văzut

[ți-ar spune

[ne-ar cere

[mi-ați citit

[te-ar aduce

[ți-am spus

[ne-ați zice

[mi-ar aduce

[te-au întâlnit

[ți-au citit

[ne-ar auzi

4. Scrie câte o propoziție cu fiecare ortogramă dată. Poți folosi și exemplele de la exercițiul anterior.

PE

CE TREBUIE SĂ ȘTII

<p>mi</p> <p>pronume personal</p>	am adus	mie am adus	<pre> graph TD A[mi-am adus] --> B[pronume] A --> C[verb] B --- D[2 cuvinte, 1 silabă] </pre>
	ați dat	mie ați dat	<pre> graph TD A[mi-ați dat] --> B[pronume] A --> C[verb] B --- D[2 cuvinte, 1 silabe] </pre>
	ar cânta	mie ar cânta	<pre> graph TD A[mi-ar cânta] --> B[pronume] A --> C[verb] B --- D[2 cuvinte, 1 silabă] </pre>
} verbe		2 cuvinte, 3 silabe	
<p>te</p>	ar aduce	pe tine ar aduce	<pre> graph TD A[te-ar aduce] --> B[pronume] A --> C[verb] B --- D[2 cuvinte, 1 silabă] </pre>
	au adus	pe tine au adus	<pre> graph TD A[te-au adus] --> B[pronume] A --> C[verb] B --- D[2 cuvinte, 1 silabă] </pre>
	am adus	pe tine am adus	<pre> graph TD A[te-au adus] --> B[pronume] A --> C[verb] B --- D[2 cuvinte, 1 silabă] </pre>
		3 cuvinte, 4 silabe	

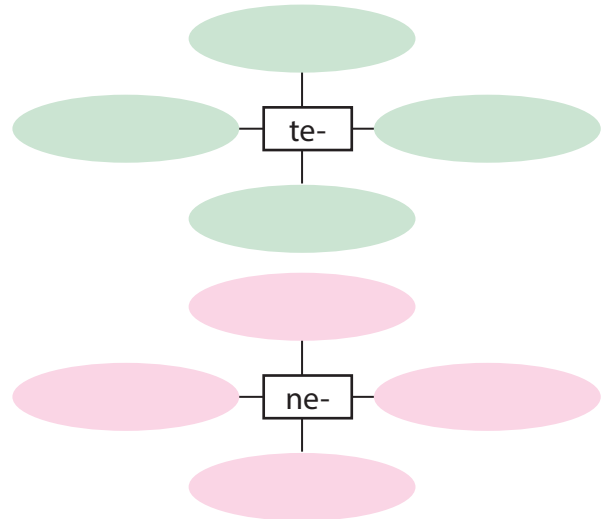
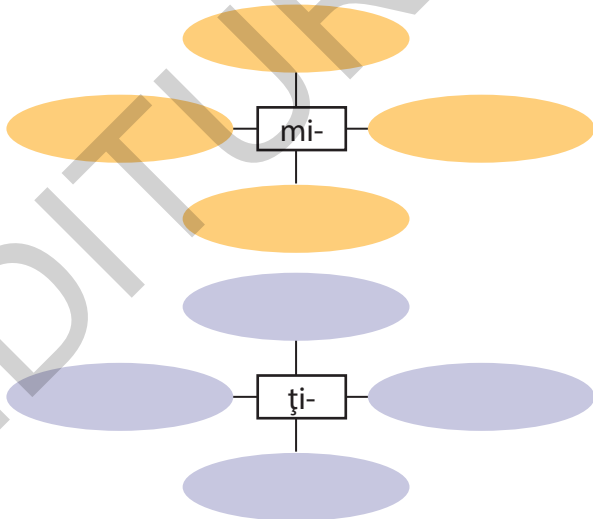
ți-ar da răspunsul (ar da **ție** răspunsul)
ți-au fost de folos (au fost de folos **ție**)
ți-a răsfoit caietul (a răsfoit **ție** caietul)

ne-ați răsplătit (ați răsplătit pe **noi**)
ne-au acordat (au acordat **nouă**)
ne-ar prefera (ar prefera pe **noi**)

PE-PP

ÎNVĂȚĂM PRIN JOC

Împărțiți în 4 grupe, se vor găsi cât mai multe ortograme (pronumele este dat, se completează verbul).

1. Formulează propoziții cu următoarele grupuri de cuvinte: *mi-ați sugerat; te-am îndrumat; ți-ar trebui; ți-au acordat; ne-ați pricinuit.*

2. Alege dintre paranteze ortograma potrivită fiecărui enunț (*ne-au, ți-ar, mi-am, ți-au, te-am, ne-ar*).
 Copiii promis că vor fi ascultători.
 De la librărie eu cumpărat o carte cu povești.
 văzut plimbându-te pe stradă.
 Ne-a spus că duce în vizită la muzeu.
 prinde bine o ceașcă cu ceai.
 Ei arătat câteva pase la handbal.

3. Colorează caseta cu pronumele corespunzător.

Eu

te
mi
ne

 -am cerut scuze fiindcă

mi
ne
te

 -am supărat.

Nu

te
mi
ți

 -am așteptat să vii acasă.

Ei

te
ți
ne

 -au luat un cadou frumos pentru ziua ta.

Nu cred că

te
ne
ți

 -ar plăcea să alergi cu mine.

4. Asociază corect!

<i>pe tine</i>	<i>mie</i>	<i>ție</i>	<i>nouă</i>
ne-ar oferi	te-am ocrotit	mi-ați făgăduit	ți-au dedicat

5. Cerința exercițiului se deduce din exemplele oferite.

<i>mi-am promis</i> mi-am _____ _____	<i>mi-ați promis</i> _____ _____	<i>mi-ar promite</i> _____ _____
<i>ne-ați promis</i> ne-ați _____ _____	<i>ne-au promis</i> _____ _____	<i>ne-ar promite</i> _____ _____
<i>ți-a promis</i> ți-a _____ _____	<i>ți-au promis</i> _____ _____	<i>ți-ar promite</i> _____ _____

Textul literar narativ

Inițiere * Înțelegere

PE

1. Citește cu atenție textele de mai jos, apoi răspunde cerințelor.

a) „Un șarpe îngrozise pădurea [...] S-au înțeles atunci toate sălbăticiunile. Pe când dormea, odată, șarpele, au răsturnat la gura vizuinii sale un bolovan. A rămas prins șarpele în vizuină. [...]

Cu vremea, l-au uitat, iar șarpele a slăbit, se apropia de ceasul morții. Tocmai atunci trecea pe-acolo un biet păstor, mânându-și oile spre munte.

— Hei, omule! a șoptit șarpele prin crăpătură, dă piatra asta la o parte, te-oi răsplăti cum se cuvine... [...]

Păstorul, un om slab din fire, s-a-nduplecat.”

(Al. Mitru, *Vizuirea șarpelui*)

b) „Însă iată că-ntr-o zi
când vifornița porni,
Greierele se trezi
fără muscă, fără râmă,
fără umbră de fărâmă.

Ce să facă?... Hai să ceară
la Furnică, pân' la vară,
niscăi boabe de secară.”

(Jean de la Fontaine, *Greierele și furnica*)

2. Folosind informațiile de la exercițiul 1, completează!

a) Este un narativ, cu titlul,
având ca autor pe

b) Este o, având ca autor pe

3. Răspunde la următoarele întrebări:

• Ce au hotărât animalele pădurii?

• Pe cine a reușit șarpele să păcălească să-l elibereze din vizuină?

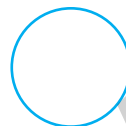
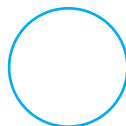
• De ce s-a-nduplecat păstorul?

4. Enumeră câteva sfaturi pentru șarpe:

5. Joc

Completează figurile geometrice, respectând cerințele. Alege cuvintele din text!

- pătrate = cuvinte care se scriu cu doi *i* la final;
- cercuri = cuvinte care conțin *ă* de două ori.

PE

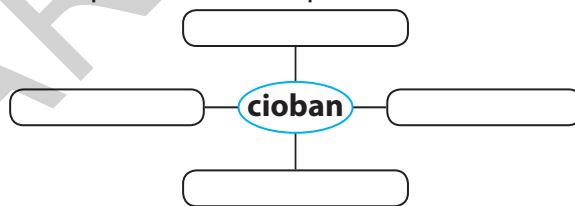
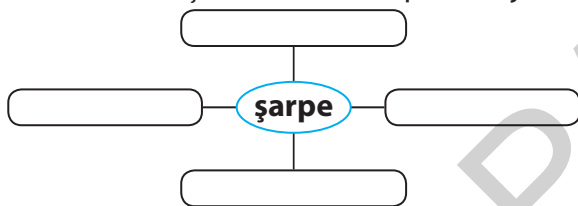
CE TREBUIE SĂ ȘTII

- **Textul narativ** are **autor (nator, povestitor)** care prezintă o poveste.
- La acțiune participă unul sau mai multe **personaje** care pot intra în dialog.
- **Povestitorul** poate participa la acțiune sau poate povesti întâmplările, fără să participe la acțiune.

PE-PP

ÎNVĂȚĂM PRIN JOC

Scrie însușirile celor două personaje, folosind culori potrivite anotimpului toamna.

Consolidare ★ Aplicare și exersare

PE

1. Da/Nu:

a) Păstorul este un personaj <ul style="display: inline-block; vertical-align: middle; margin-left: 10px;">- principal
- secundar

b) Șarpele este un personaj <ul style="display: inline-block; vertical-align: middle; margin-left: 10px;">- pozitiv
- negativ

2. Formulează întrebarea pentru răspunsul de mai jos.

Î: _____ ?

R: Pe lângă vizuină trecea un biet păstor care-și mâna oile spre munte.

3. Crezi că discuția dintre cele două personaje este reală? De ce?

4. Primul din cele două texte conține alineate.

a) trei;

b) patru;

c) două.

5. Expresia *slab din fire* nu înseamnă:

• ușor influențabil

• nu are un strat de grăsime sub piele

• fără voință

6. Transcrie enunțurile de mai jos, înlocuind fiecare cuvânt subliniat cu altul care are înțeles asemănător.

• Un șarpe îngrozise pădurea.

• S-au înțeles atunci toate sălbăticiunile.

7. Pune în ordine ideile principale:

Un păstor salvează șarpele.

Hotărârea luată de sălbăticiuni.

Șarpele este închis în vizuină.

Un șarpe îngrozise pădurea.

Excelență ★ Aprofundare și performanță

PE

1. Scrie enunțuri în care cuvântul *fire* să aibă de fiecare dată sens complet diferit.

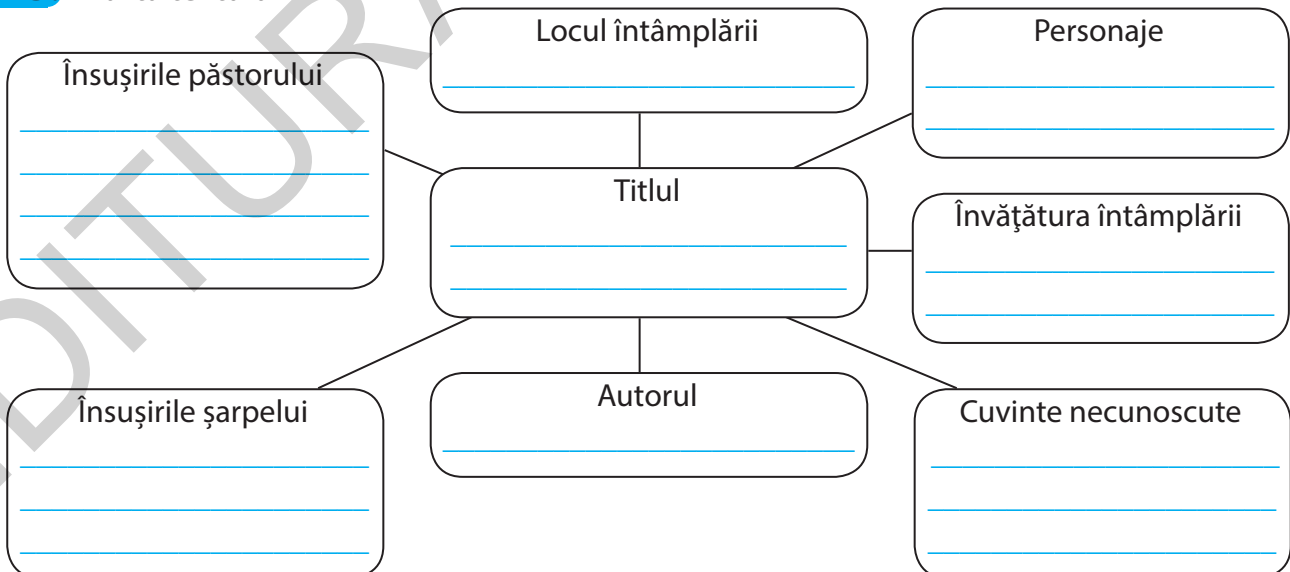
2. Tu ce titlu ai pune textului redat?

3. Povestește pe scurt fragmentul, folosindu-te de ideile principale de la exercițiul 7.

4. **Eseul de 5 minute**

Formulează învățătura desprinsă din întâmplarea prezentată, iar la sfârșit scrie un proverb care se potrivește.

5. **Harta textului**

CUPRINS

Teste inițiale	5
Unitatea 1. Ortografia și punctuația	
Utilizarea ortogramelor cu forme fixe: <i>mi-am, mi-ați, mi-ar; te-ar, te-au, te-am; țî-ar, țî-au, țî-a; ne-ați, ne-au, ne-ar</i>	9
Utilizarea ortogramelor: <i>iar/i-ar; nul/nu-l; căi/că-i; cal/c-al; laș/l-aș; ai/a-i; ași/a-și; deal/de-al; noi/n-oi</i>	12
Scrierea corectă a unor cuvinte (<i>niciodată, nici o dată, nici odată, cumsecade, cum se cade, deodată, de o dată, de odată, defel, de fel, totuna, tot una, încât, în cât</i>)	16
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	21
Unitatea 2. Textul	
Textul literar narativ	24
Textul descriptiv de tip portret	27
Textul în versuri	35
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	42
Unitatea 3. Textul de informare și funcțional	
Afișul. Cartea poștală. Invitația	46
Comunicarea prin e-mail	50
Harta. Planul simplu de oraș. Traseul turistic	55
Unitatea 4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare	
Povestirea pe scurt a unei secvențe dintr-o poveste/dintr-un film, a unei activități	63
Povestirea unor întâmplări imaginate sau trăite	65
Redarea unei descrieri de tip portret. Prezentarea unui personaj de poveste/film/serial pentru copii	71
Realizarea unei benzi desenate. Relatarea unei întâmplări având ca suport o bandă desenată	79
Jurnalul de lectură	81
Unitatea 5. Morfologia	
Substantivul. Felul substantivelor	88
Numărul substantivelor	92
Genul substantivelor	96
Texte pentru intuirea substantivului și dictare / dictare selectivă	101
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	102

Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul	105
Texte pentru intuirea adjectivului și dictare / dictare selectivă	111
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	112
Pronumele personal.....	114
Pronumele personal de politețe.....	121
Texte pentru intuirea pronumelui și dictare / dictare selectivă	125
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	126
Verbul	129
Numărul și persoana verbului	134
Timpurile verbului	138
Texte pentru intuirea verbului și dictare / dictare selectivă	142
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	143

Unitatea 6. Sintaxa

Subiectul	145
Texte pentru intuirea subiectului și dictare / dictare selectivă.....	150
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	151
Predicatul.....	153
Texte pentru intuirea predicatului și dictare / dictare selectivă.....	157
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	158
Propoziția simplă.....	161
Propoziția dezvoltată.....	165
<i>Recapitulare și sistematizare prin teste</i>	169

Teste finale	171
---------------------------	-----

*Numeralul.....	175
-----------------	-----